

BESTYRELSENS BERETNING

ved formand Jørn Dalby

GENERALFORSAMLING DEN 22. FEBRUAR 2010

I

SAKSKØBING SPORTSCENTER
I SAKSKØBING

1. Indledning	1
2. Fabriksudvalget til Nykøbing v/ Finn Jørgensen	2
3. Fabriksudvalget til Nakskov v/ Hans Peder Madsen	5
4. Roeprisen	8
5. Grøn Vækst	9
6. Produktionsafgift retur til dyrkerne for årene 2002 - 2005	10
7. Kontraktbørsen og handel med kontrakter	12
8. EU's markedsordning for sukker	12
9. CIBE	13
10. CIBE-kongres i København	14
11. Verdensorganisationen af Roe- og Rørdyrkere	15
12. Nordic Beet Research - NBR	15
13. Sukkerroeafgiftsfonden	16
14. Nordic Sugar og Nordzucker	17
15. Foreningen	19
16. Afslutning	20

1. Indledning

Når vi ser tilbage på 2009, står året som et godt år for sukkerroerne. Det skyldes dels en vellykket sæson, som endte med et ekstremt flot rekordudbytte på 12,6 tons sukker pr. ha, dels en afregningspris for roerne, som er 17,3 % højere end i 2008. Desværre fremstår det flotte resultat i roerne også på en billig baggrund. Stort set alt andet, som roerne skal måles op imod i landbruget, går skræmmende dårligt. Kornprisen er faldet, mælkeprisen er faldet og svinekødet er heller ikke noget at skrive hjem om. Samtidig er vi ramt af en finanskris, som har gjort det yderst vanskeligt at få den nødvendige finansiering. Jordpriserne er faldet, og landbruget står i dag midt i den værste krise i mange år. Og for at føje spot til skade skal vi nu midt i denne krise kæmpe med nye stramninger fra politikerne i form af "Grøn vækst". Det er ufatteligt dårlig timing fra politikerne og ufatteligt, at man fra politisk side fortsætter med at forringe vilkårene for danske landmænd, så vi ikke kan klare os i konkurrencen med det øvrige Europa. Der er desværre alt for mange politikere, som totalt har mistet jordforbindelsen – og det i mere end en forstand!

Umiddelbart efter vores generalforsamling sidste år faldt Nordzuckers køb af Danisco Sugar endeligt på plads hos konkurrencemyndighederne. Set fra dyrkerside har vi ikke mærket mange ændringer i det daglige arbejde. Anderledes har det været i bestyrelsen, hvor Nordzuckers tilbud til os om medejerskab har fyldt meget på dagsordenen. Jeg vil gemme punktet til en nærmere omtale senere i beretningen, men I kan allerede nu forberede jer på, at vore nye ejere Nordzucker ikke har levet op til deres løfte, hvilket vi er utroligt skuffede og uforstående overfor.

På den internationale front lægger vi fortsat stor vægt på vores samarbejde med de andre roedyrkere uden for Danmarks grænse, hvor især vores europæiske organisation CIBE har stor betydning. Dette samarbejde har i år været særligt nærværende, idet vi i juni måned var vært for CIBE's store kongres i København, som var den første kongres efter EU's sukkerreform. Det blev en god og vellykket kongres med ca. 400 deltagere.

Hvis vi vender blikket fremad, skal vi i løbet af nogle få måneder i gang med forhandlingerne om en ny Brancheaftale for 2011 og frem, og vi er desuden allerede i gang med at se på fremtiden efter at EU's nuværende sukkerordning, som udløber efter 2014. Der bliver således god brug for vores forening også i 2010. Og det bliver i øvrigt til en noget billigere penge, idet vi sætter kontingentet ned fra 1,50 kr til 1,00 kr pr. ton roer, så det er tilbage på samme niveau, som vi havde for to år siden!

Inden jeg går videre med min del af beretningen med en uddybende omtale af emnerne, vil jeg give ordet til Finn Jørgensen, der er ordfører for fabriksudvalget i Nykøbing, og dernæst til Hans Peder Madsen, som er ordfører for fabriksudvalget i Nakskov. De vil berette om forløbet af sæsonen i fabriksområderne og på landsplan samt om prøvevasken, tillægsbetalinger, roetransporten på vejene m.v.

2. Fabriksudvalget til Nykøbing v/ Finn Jørgensen

Kampagneforløb og tillægsbetalinger i hele Danmark 2009

2009 blev endnu et år, hvor roerne viste, at der er et stort udbyttepotentiale i afgrøden. Det blev til et imponerende rekordudbytte på gns. 12,6 ton sukker pr. ha mod 11,4 tons året før.

Grunden til den store udbyttestigning, vi har set de senere år, skal findes i klimaet og forædling af roesorterne, og ikke mindst i det forhold, at de tilbageværende roedyrkere alle er professionelle med større arealer og med fokus på afgrøden hele året. Hertil kommer, at roerne er blevet en væsentlig del af indtjeningen og arbejdsindsatsen på den enkelte bedrift.

Strukturen i dyrkerkredsen er ændret meget i de senere år. Vi er nu knap 1.600 dyrkere. På *planchen* kan man se de 4 områder med antal dyrkere, andelen af kvoten i Danmark (%) samt opnået udbytte i 2009.

Dyrkerstruktur og udbytter i kampagnen 2009 i Danmark					
Område	Antal dyrkere	Andel af kvoten	Rod pr. ha	Polsukker pr. ha	
Lolland	681	60 %	67,8 tons	13,0 tons	
Falster og Møn	392	23 %	64,7 tons	12,5 tons	
Sjælland	490	16 %	61,4 tons	11,6 tons	
Fyn / Langeland	33	1 %	57,7 tons	11,1 tons	
Jylland	2				

Godt 60 % af dyrkerne bor nu syd for Storstrømmen, og de dyrker 78 % af kvoten. Resten er fordelt på Møn, Sjælland, Fyn og Langeland samt 2 dyrkere i Jylland.

Dyrkningsområdet er opdelt i 16 regioner, og på *planchen* er der en oversigt med opnåede udbytter i de enkelte regioner. Så kan man selv se, hvor man ligger i forhold til sit eget område eller andre områder (oversigten findes også i statistik hæftet). Der er en lille spredning imellem områderne, og alle områder har opnået høje udbytter.

Det tilsåede areal i 2009 var på 38.000 ha fordelt med 19.200 ha i Nakskovs dyrkningsområde og 18.800 ha i Nykøbings dyrkningsområde. Med en kvote i Danmark inkl. kontraheret industrisukker på i alt 399.714 tons polsukker er der således sået efter et forventet udbytte på ca. 10,5 ton sukker pr. ha. Såfremt målet var at høste 100 % af kvoten.

Den gns. sådato i 2009 blev den 7. april. På nær nogle ganske få arealer blev alle roerne sået i en koncentreret periode på ca. 8-10 dage. Fremspiringen forløb godt, og roerne voksede godt til.

Enkelte stede er ukrudtsbekæmpelsen af den ene eller anden grund ikke lykket optimalt, og så er det svært at komme efter ukrudtet en ekstra gang. Nogle af disse

marker manglede muligvis en 4. ukrudtssprøjtning, eller det er radrenseren, der har fremprovokeret en ny generation af ukrudt.

Ukrudtsbekæmpelsen er blevet en udfordring med de meget beskedne mængder, der må bruges af de enkelte midler, samt hyppigheden hvormed de må bruges - også i forhold til roernes udvikling. Det kræver god timing og dygtig driftsledelse.

Svampevarslingen har fungeret godt. Observatørerne gør et godt stykke arbejde, og når først der er varslet om svampeangreb, så er det om at komme ud med sprøjten, før et angreb bliver etableret. Der er en god betaling for at behandle og holde toppen frisk og grøn, så den kan producere optimalt hele efteråret. Tilvæksten i roerne fra september til december er over flere år målt til over 30 %.

En meget stor del af roehøsten leveres direkte. Det giver en god roekvalitet, og selv da roerne var dækket af sne, kunne det lade sig gøre at tage op og levere direkte.

I kampagnen har der været lidt problemer på begge fabrikker med bladgrønt i form af visne roeblade og ukrudt. Det er nok noget, der ikke bliver mindre i de kommende år med de begrænsninger, vi er pålagt på ukrudtsbekæmpelsen.

Ekstrabetalinger 2009 i Danmark (foreløbig opgørelse)

Nedsat prøvefrekvens:	6,9 mio. kr
Urenheder, netto:	17,0 mio. kr
Tidlig levering:	2,8 mio. kr
Sen levering:	4.9 mio. kr
Tons roer som modtager passageafgift:	295.000 tons
- heraf på Lolland:	227.000 tons
- heraf på Sjælland	53.000 tons
- heraf på Langeland	15.000 tons

Tillæg for urenheder, netto er ca. 20 mio. kr, men da der er et loft i aftalen på et maksimalt beløb, der kan opnås, betyder det, at de satser, som er beskrevet i Sukkerroe-Nyt fra september måned, skal reduceres med ca. 16 %.

Der gives passageafgift til ca. 295.000 tons roer. Passageafgiften er det transporttillæg, som gives til alle dyrkere, der er pålagt at levere deres roer til en fabrik, der ikke er den nærmeste. Denne méromkostning får de betalt i form af passageafgiften, som vi kalder det. Hvert år finder vi ud af, hvor meget fragtomkostningen er pr. ton-km, ved at forhøre os hos de relevante vognmænd. Satsen for 2009 er endnu ikke helt på plads, men den kommer til at ligge omkring 70 øre pr. ton-km for rene roer, hvilket svarer til ca. 61 øre pr. ton-km for snavsede roer. Herved er satsen faldet lidt i forhold til 2008, hvilket skyldes, at fragtpriiserne er faldet fra 2008 til 2009.

Roer fra Sjælland samt fra vest for Storebælt, som leveres i Nakskov, får passageafgift til 40 km, hvilket er merafstanden ved kørsel til Nakskov frem for Nykøbing. På Lolland ydes der ligeledes passageafgift til de roer, som leveres i Nakskov, men har

kortere afstand til Nykøbing. Her gør man op for hver enkel af de berørte dyrkere, hvor stor mérafstanden er. De får således også passageafgift til præcis det antal km, som de har i ekstra afstand. Selvom der er mange flere tons roer på Lolland, som får passageafgift, så er den ekstra afstand pr. ton meget kortere. Samlet set er det derfor en langt bedre løsning at få nogle dyrkere på Østlolland til at levere i Nakskov frem for dyrkere på Sjælland, hvorfra der altid er en mérafstand på 40 km pr. ton.

Nematoder

Hvor der er mistanke om nematoder i jorden, er det en god ide at udtage prøver for at få klarlagt problemets omfang, og herefter vælge roesort ud fra dette. Det er ikke mange penge, det koster at få analyseret en prøve! Men er der nematoder, og vælges der en forkert sort, kan det koste udbytte. Og omvendt, vælges der f.eks. en nematodtolerant sort, uden at der er nematoder, koster det også udbytte, da der er andre sorter med et noget højere udbytte.

Kampagneforløb på Nykøbing fabrikken i 2009

Kampagnen i Nykøbing startede den 16. september. Med udsigt til en stor høst var det rigtigt at starte tidligt for ikke at skulle køre kampagne meget langt ind i januar.

Få dage efter opstarten skete der et uheld i produktionen, hvilket gav et stop, hvor fabrikken ingen produktion havde i 6 døgn. Det er naturligvis ærgerligt, når der er så alvorlige uheld, men det kom på et belejligt tidspunkt, idet det var ekstremt tørt og næsten umuligt at tage roer op på grund af den meget tørre jord.

Herefter kom fabrikken virkelig op i omdrejninger med følgende resultat:

- Kampagnedøgn: 116 (heraf med stop i 6 døgn)
- Indvejet tons snavsede roer, total: 1.352.000 (rekord på 1 dag var 21.383 tons)
- Tons rene roer i alt: 1.202.960
- Tons rene roer oparbejdet pr. døgn i gns.: 10.370 tons
- Tons hvidtsukker produceret i alt: 214.024 (rekord på 1 døgn ca. 2.470 tons)
- heraf råukker: ca. 30.000 tons

For at få hele den mængde ind i fabrikken, siges det, at det store hjul på pladsen kun har kørt 37 omgange på roedepotet.

Ledelsen i Nykøbing har udtalt, at en væsentlig grund til, at det er gået så godt, er, at "Roekvaliteten var i top med de høje sukkerprocenter, og en super saftrenhed kombineret med en lav jordprocent". Det viser tallene også!

Tal for kampagnen i Nykøbing

- Renheden, har i gns. for kampagnen været 88,9 % (en markant forbedring i forhold til 2008).
- Sukkerprocent, har været høj i gennem kampagnen. Selvom den faldt lidt i den sidste del, blev det til et gns. for kampagnen på 19,1 %
- Topskive % er for kampagnen, 4,07 % (begge fabrikker)
- Prøvefrekvensen, ligger lige over 30 %
- Carbo kalk, der er produceret 37.400 tons.

- HP-Pulp, der er udleveret 71.200 tons (det er et produkt, man i 2010 vil forsøge at øge produktionen og afsætningen af).

Sidste år sagde jeg noget i beretningen om hastighed og sikkerhed på roedepotet. Inden kampagnen 2009 fik alle, som færdes på depotet, en sikkerhedsvest, hvilket man har taget godt imod. Ligeledes er kravet om en walkie talkie i alle køretøjer opfyldt.

Noget, som var nyt ved kampagnestart, var bumpet lige før vægtene. Det var vist lige højt nok de første dage, men det blev så ændret en smule. Målet med dette har været at få køretøjerne *helt* ned i fart, før de kører på vægten. Når der køres ind på vægten med for høj hastighed, skal der bremses kraftigt op for at stoppe, og derved sker der et meget stort slid på vejecellerne, som bærer vægten. Det er således for at skåne vejesystemet, at der skal køres langsomt ind på vægtene.

En nyhed til kampagnen 2010 bliver den nye sukkersilo, som skal rumme 60.000 tons sukker.

Vi var inviteret med ved en sammenkomst på fabrikken i Nykøbing, hvor alle ansatte var inviteret. Her fik vi mulighed for at sige tak, og der er grund til at rose alle på Nykøbing fabrikken for en meget flot kampagne.

Til personalet på Vejerboden og Agricenteret - tak for det gode samarbejde igen i år.

3. Fabriksudvalget til Nakskov v/ Hans Peder Madsen

Kampagneforløb på Nakskov fabrikken 2009

Vi startede kampagnen 2009 med første indvejning den 16. september. Det var under særdeles tørre forhold i marken, og der var mange, der blev noget overrasket over nogle meget lave udbytter, og mange tvivlede på, om de kunne opfylde kvoten. Der er ingen tvivl om, at der under disse tørre forhold er mistet udbytte i marken. Til trods for disse begyndervanskeligheder fik vi en rekordhøst. Gennemsnitsudbyttet til Nakskov sukkerfabrik blev på ikke mindre end 12,95 tons polsukker pr. ha. Hvad kunne dette ikke være blevet til, hvis vi havde haft optimale forhold fra start af? Det giver en leveringsprocent på 119,52 for Nakskovs vedkommende.

Vi er 649 dyrkere med levering til Nakskov med en kontraktmængde på 208.395 ton polsukker inkl. industrisukker. Der blev sået 19.200 ha roer, hvilket betyder, at der i forhold til fuld kvoteopfyldelse er sået efter et udbytte på ca. 10,85 ton polsukker pr. ha.

Vi havde sidste indvejningsdato den 13. januar, og der var nogle, der fik meget travlt med at nå at blive færdig, dels pga. vejret dels pga. af mange roer tilbage i kulen. Selvom vi fik vinter i december og januar måned, var det en særdeles god vare vi afleverede på fabrikken. Sætter det først ind med frost sidst i november eller først i december, og såfremt temperaturen ikke stiger voldsomt bagefter, er det ikke nødvendigt at frostsikre kulerne.

Fabrikken sluttede oparbejdningen et par dage efter sidste indleveringsdag. I alt 120 kampagnedøgn med en gennemsnitlig oparbejdet mængde rene roer på 10.791 tons. Der blev hvert døgn tilført 1.991 tons sukker til silo. Siden den 1. september og hen over kampagnen har der været ekspederet mere end 6.000 lastbiler med nedsækkede varer og 3.000 tankbiler med løst sukker. Siloerne i Assens lukker i løbet af 2010, så snart siloerne er tømt. Så må vi håbe, at Nordic Sugar vil opføre nogle nye siloer i Nakskov i 2011, som det har været planen. Man er i øjeblikket ved at undersøge forskellige muligheder. På tørreriet blev der produceret 64.138 tons piller, hvilket giver en gennemsnitlig oparbejdning på 532 tons piller pr. døgn.

Selve driften på Nakskov sukkerfabrik er alt i alt foregået fornuftigt, med nogle ganske få nedbrug, som nok ikke er til at undgå helt. Før kampagnen var der sat fokus på bedre planlægning omkring forebyggende vedligehold, så fabrikken var tip top fra start, og det synes at lykkes, da fabrikken fik en god start. Før kampagnen blev der brugt ca. 3,7 mio. kr på energiprodukter og ca. 3 mio. kr til forbedringer. Derudover kommer det almindelige vedligehold.

Til næste kampagne er der afsat 10 mio. kr til forbedringer på miljø vedr. lugt, støj, flyveaske m.m. Der er afsat 10 mio. kr til energiforbedringer + diverse, og der udover kommer almindelig og ekstraordinær vedligeholdelse til ca. 30 mio. kr. Det er selvfølgelig fabrikkens hensigt at optimere fabrikken så meget som muligt, så vi kan få en mere effektiv og kortere kampagne. I øjeblikket er der 124 faste medarbejdere, hvor de 34 er funktionærer. I kampagnen køber man sig også til arbejdskraft udefra.

Prøvevasken

Som de fleste uden tvivl kan huske, havde vi en intens debat om prøvevasken her på vores generalforsamling sidste år. Efter 2008 kampagnen var der rigtig mange, der følte, at målingen af deres renhedsprocent ikke stemte overens med, hvad de mente, den burde være. Vi var derfor meget positive stemte, da Nordic Sugar sidste forår kunne meddele, at de ville sætte en helt ny prøvevask op i Nakskov. Mange af delene i den gamle prøvevask var slidte, og det var ikke til at få reservedele. Hertil kom, at en modernisering af prøvevasken også kunne give besparelser på personalet.

Venema hedder det nye prøvesystem, og det bliver brugt på de fleste fabrikker rundt om i Europa. Det er de samme standarder, man bruger alle steder, så vi er særdeles trygge ved det nye system. Vasketiden er på 45 sekunder med et tryk på ca. 13,5 bar, og med 6 - 10 sekunder tørløb. Temperaturen er mellem 20 – 30 grader, højest når roerne er frosne.

Den 22. juni gik man i gang med at indhente tilbud på selve ombygningen, så der skulle arbejdets hurtigt og effektivt, hvis det skulle stå klar til kampagnestart. Dette projekt kostede godt 9 mio. kr. Der har selvfølgelig været nogle indkørvanskeligheder, både på det mekaniske område og på IT området, og der har været trukket store veksler på medarbejderne i prøvevasken. De værste børnesygdomme er nu overstået, og vi håber, at prøvevasken vil køre optimalt i 2010. Selvom der har været problemer i prøvevasken, har vi ikke indtryk af, at det er gået ud over resultaterne.

Det eneste, der stadig foregår manuelt, er afhugning af topskiven. Der er i alt blevet udtaget 29.465 prøver, hvoraf de 13.957 var fra Nakskov dyrkere. Det giver en prøvefrekvens på 25,8 procent for Nakskov.

Få henvendelser

Det er ikke mange henvendelser, vi har fået i 2009, og dem vi har fået, er nogle, der går igen hvert år. Det drejer sig mest om, når folk bliver sagt af. Vi har en løbende dialog med vejerboden omkring dette problem, og op til denne kampagne blev køreplanerne udarbejdet, så det skulle minimere afsagte læs. Men med en meget høj sukkerprocent og tekniske problemer ind i mellem på fabrikken blev det desværre nødvendigt.

De fleste er glade for roedepotet i Nakskov, men det giver desværre nogle begrænsninger. Sidst i kampagnen viste det sig, at dyrkerne havde opgivet for lidt roer, så vejerboden havde travlt med at tilfredsstille alle parter. Vi vil gerne herfra rose personalet på vejerboden for deres SMS'er og information på deres hjemmeside, når der er problemer med køreplanen. Det er meget vigtigt, at vi får hurtigt besked om nedsat leverance og en god information om, hvad årsagen er.

I Nakskov bliver 86,6 procent af roerne leveret med traktor og vogn, og der er stort set direkte levering til langt ind i december. måned.

Roetransport på vejene

Med en levering på ca. 25.000 tons roer pr. dag til de to fabrikker, hvilket svarer til ca. 1.000 læs, er det klart, at det kan mærkes af alle som færdes i trafikken. Det er godt og vel en fordobling af den totale fragtmængde, der normalt transporteres i vores landsdel. Det var også med glæde, at vi kunne læse lederen i Folketidende, hvor der stod, at vi alle sammen skulle glæde os over roekampagnen, og vi skulle tage hensyn til hinanden i trafikken. At der så efterfølgende har været læserbreve fra folk, der ikke kan forstå, at landmændene selv må transportere deres roer, og at de for i øvrigt er til gene for hele landsdelen, vil jeg ikke kommentere på. Det vigtigste er, at vi opfører os ordentligt, og at vores køretøjer er i tip top orden.

Politiet har ligesom de foregående år foretaget kontrol af vores køretøjer. Først i kampagnen gav kontrollen anledning til ros af vores køretøjer. Ved de sidste kontroller i december og januar måned var der nogle køretøjer, der havde lygtefejl, og en enkelt havde problemer med spejlene. Desuden var der nogle, der havde en smule overvægt, og endelig var der enkelte køretøjer, der var for lange. Der er altså stadig plads til forbedringer, og vi kan her fra bestyrelsens side ikke opfordre nok til, at vi skal have vores køretøjer i tip top orden. Der har heldigvis heller ikke i 2009 kampagnen været alvorlige uheld, hvor transport med traktor og vogn har været indblandet. Lad mig desuden lige nævne, at lignende politiaktioner er afholdt i Jylland, og ved en af disse blev der kontrolleret 16 køretøjer, og de 15 havde alvorlige fejl navnlig på bremses, hvoraf nogle så alvorlige, at de fik kørselsforbud på stedet.

Vi har også bemærket os, at ikke alle vejoplægninger gennem de senere år er blevet udført på en måde, som har gjort roetransporten nemmere - tværtimod. Vi vil i fremtiden prøve at tage aktiv del i denne proces og forsøge at påvirke myndighederne, så trafikantlæggene kan blive korrekt indrettet set med en roedyrkers øjne.

Til sidst vil gerne takke samtlige medarbejdere på Nakskov sukkerfabrik. Herunder en særlig tak til vejerboden, som altid tager godt imod os, selvom at det er her, at mange kommer af med deres frustrationer.

4. Roepriisen

Vi står nu lige foran en ny roesæson, når ellers frosten på et tidspunkt beslutter sig for at slippe sit tag. Det bliver svært at leve op til rekordudbyttet på 12,6 tons sukker fra sidste kampagne, men man skal aldrig sige aldrig. Heldigvis har vi mere sikker grund under fødderne, når det gælder afregningsprisen for kvoteroerne. Da vi i sommeren 2008 forhandlede os til en forhøjelse af roepriisen med 17,3 %, lagde vi vægt på, at prisforhøjelsen skulle gælde for 2 år. I 2010 kan vi således også se frem til en ekstra pris på ca. 34 kr pr. ton 16 % roer udover EU's mindstepris. Kravet for at opnå den fulde merpris er fortsat, at man som dyrker enten leverer 100 % af sin kontraktmængde, eller man kan garderer sig ved at tilså et areal, som modsvarer sin fulde kontraktmængde – baseret på sit eget 5-års gns. udbytte.

I efteråret 2009 indgik vi en ny aftale med Nordic Sugar om prisen på overskudsroer for i 2009-kampagnen. Som en del af prisforhandlingen fra sommeren 2008 havde vi egentlig indgået en aftale om, at Nordic Sugar, hvis de ville købe overskudsroer, som det første skulle købe roerne fra 100-105 %, hvilket skulle ske til fuld kvoteroepriis. Dette var kun såfremt de ønskede at købe overskudsroer. De kunne således vælge ikke at købe nogle overskudsroer, hvis de ikke kunne se en forretning i det.

Nordic Sugar informerede os i efteråret 2009 om, at de ikke ønskede at købe overskudsroer, såfremt de skulle betale en pris svarende til kvoteroepriisen for roerne fra 100-105 %. Herved skulle hele overskudsmængden på 20 % overføres til 2010, hvor vores roeareal så ville blive reduceret tilsvarende.

Med den nuværende kornpris har ingen interesse i det, og vi lavede derfor en ny aftale, hvor vi reducerede prisen på roemængden fra 100-105 %. Det har hele tiden været en del af aftalen, at overskudsroer udover 105 % afregnes i forhold til salgspriisen på sukkeret herfra.

Vi er her tilsmilet af heldet, idet vores store overskudsproduktion i 2009 falder sammen med den højeste verdensmarkedspris på sukker i 20 år. Her er EU egentlig begrænset på eksporten af WTO-aftalen, som tillader eksport af 1,4 mio. tons, men i slutningen af januar meddelte EU-kommissionen, at de ekstraordinært har besluttet at åbne for eksport af yderligere 500.000 tons sukker fra EU.

Med den nye aftale med Nordic Sugar samt den ekstra eksport fra EU forventer vi nu, at vi får solgt en meget stor del af hele overskudsmængden fra 2009-kampagnen. Det er en god løsning for både os dyrkere og Nordic Sugar, og stort set alle dyrkere har valgt at sælge hele deres overskudsmængde. Nordic Sugar har lovet at melde ud

i løbet af marts, når de har fået fuld klarhed over, hvor meget af overskudsmængden, de har fået solgt.

Jeg kan i øvrigt henvise til sidste nummer af Sukkerroe-Nyt, hvor der er en nærmere omtale.

Her under omtalen af afregningen for roerne vil jeg desuden minde om, at vi i august 2009 indgik en aftale med Nordic Sugar om en ny jordmodel. I den nye aftale har vi reguleret satserne således, at vi i gennemsnit vil få udbetalt 1,5 mio. kr ekstra i renhedstillæg pr. år. Desuden har vi justeret skalaen, så springene mellem beløbene er mindsket, og intervallerne er blevet finere med en inddeling på ½ pct. Begge dele var noget, som flere ytrede ønske om her på sidste års generalforsamling. Sammenholdt med udskiftningen af prøvevasken i Nakskov, tror jeg godt, at jeg kan konkludere, at der er sket en del på dette område, siden sidste års debat på generalforsamlingen!

Til slut under dette afsnit om roepriser m.v. vil jeg pege på, at vi her i foråret forventer at gå i gang med forhandlingerne med Nordic Sugar om en ny Brancheaftale for 2011 og frem. Den nuværende aftale udløber som bekendt her efter 2010. Vi har for længst begyndt forberedelserne i bestyrelsen, og har man input og gode forslag, så hører vi meget gerne om det. Både her i dag på generalforsamlingen og i den kommende tid. Vi har senere på dagsordenen et forslag, hvor der specifikt er peget på nogle ting, vi skal arbejde for. Da der er tale om en forhandling, kan vi selvfølgelig ikke love, at vi også kan få specifikke ændringer gennemført, men ønsker og forslag er naturligvis med til at sætte vores dagsorden og prioritering i de kommende forhandlinger.

5. Grøn Vækst

Hvis vi vender os mod omkostningssiden, så står Grøn Vækst som en trussel mod dansk planteavl, så kort kan dette nye tiltag beskrives. Hvis det gennemføres som forslaget er fra regeringen, så skal vi reducere endnu mere i vores gødningsforbrug. I dag gøder vi 15 % under den økonomisk optimale kvælstofmængde og for at nå målene i reduktion af udvaskning, skal der yderligere reduceres med over 20 %. Det giver voldsomme udbyttetab for alle. Det er ikke acceptabelt, og vi vil ikke deltage i dette tiltag. Det vil ødelægge vores konkurrenceevne totalt og bidrage til at der bliver endnu mere øde på landet.

På landsplanteavlsmødet den 12. januar fremlagde Dansk Planteproduktion et alternativt forslag til regeringens Grøn Vækst. Forslaget går ud på, at de dele af regeringens plan, som i væsentligt omfang yderligere vil forringe rentabiliteten i erhvervet, skal erstattes af målrettede tiltag.

Forslaget fra Dansk Planteproduktion:

1. Der skal ske en ændret udnyttelse af 75.000 ha lavbundsjord i de områder, hvor der er behov for en indsats, så tabet af kvælstof derfra bliver reduceret væsentligt.
2. Der skal etableres 1.000 ha med minivådområder.

3. Der skal sikres den nødvendige infrastruktur og attraktive ramme for dyrkning og afsætning af energiafgrøder.

Endelig har Dansk Planteproduktion påvist, at effekten af Vandmiljøplan III er undervurderet med 6.000 tons kvælstof i vandmiljøet, så der reelt kun mangler en reduktion på 13.000 tons kvælstof i vandmiljøet, der skal opnås med yderligere tiltag.

Planen blev positivt modtaget af fødevarerministeren, som meldte ud, at hun gerne ville drøfte planen, idet den faldt godt i tråd med de tanker, som regeringen og forligspartierne havde gjort sig om at gøre de kommende tiltag meget fleksible og dermed også til mindst mulig gene for erhvervet. Det må så undre, at man ikke før har lyttet til landbruget. Grunden er måske, at man først skal ligge fuldstændig ned økonomisk, inden der bliver lyttet.

Det var kvælstof – dernæst er der pesticiderne, der også skal have en omgang. Nyt afgiftssystem, hvor de mest miljøskadelige midler får den største afgift. Det lyder meget fornuftigt første gang man hører det, men den næste sætning lyder: der skal være et merprovenu dvs. højere afgifter - igen mistet konkurrenceevne! For vores roer er det meget problematisk, for vi kan ikke bare vælge det mest miljøvenlige middel, for vi bruger alle de godkendte midler i forskellige sammenblandinger alt efter vores ukrudtstryk i marken. En del af det merprovenu der bliver, skal tilbageføres via jordskatten. Det lyder da rigtig godt, men var det ikke en idé at afskaffe disse forhåbte skatter først. Det ville der være opbakning til i vores område.

Ændringerne i jordbehandlingen er også til ugunst for roerne. Her er det for længst slået fast, at en tidlig pløjning har en positiv effekt på roerne, men det bliver vi nu afskåret fra med den fremlagte plan.

Forslaget i Grøn Vækst er således meget alvorlig for sukkerroerne, hvilket gør, at vi har meget fokus på det her fra Danske Sukkerroedyrkere – det er ændringer, som vi klart må sige fra overfor!

6. Produktionsafgift retur til dyrkerne for årene 2002 - 2005

Under kategorien af gode meldinger kan jeg oplyse, at vi skal have penge tilbage fra EU. Det drejer sig om produktionsafgift for årene 2002 til 2005, hvor dyrkerne og sukkerfabrikken i Danmark alt i alt skal have ca. 2 mio. kr retur. Heraf udgør dyrkernes andel ca. 1,2 mio. kr. Pengene skal deles ud til dem, der var dyrkere i årene fra 2002 til 2005, i forhold til deres levering af kvoteroer.

Totalt for hele EU drejer det sig om 10 mio. Euro, svarende til ca. 75 mio.kr. Det lyder egentlig meget godt, men faktum er, at vi burde have haft 320 mio. Euro, svarende til 2,4 mia. kr. Og heraf er Danmarks andel ca. 85 mio. kr, hvoraf de 50 mio. kr skulle gå til os dyrkere.

Jeg vil ikke komme nærmere ind på detaljerne i, hvordan og hvorfor man dengang opkrævede afgiften – her vil jeg henvise til sidste nummer af Sukkerroe-Nyt, hvor det er nøje beskrevet.

Når tilbagebetalingen først sker nu mere end 5 år efter, så skyldes det, at sukkerindustrien i EU for flere år siden anlagde en sag ved EF-retten mod EU. Her pegede man på, at EU-Kommissionen i en årrække havde brugt en forkert beretningsmetode, så EU havde opkrævet for stort et beløb i afgift.

I maj 2008 kom EF-retten med sin dom, hvor den gav industrien ret i klagen, og EU blev pålagt at genberegne og tilbagebetale den for meget opkrævede afgift.

Herefter gik der meget lang tid, inden EU-Kommissionen i september 2009 fremlagde en ny beregning, som viste, at der totalt for EU skulle tilbagebetale de 10 mio. Euro. Kommissionen havde i sin nye beregning ikke blot ændret det, som EF-retten havde pålagt den, men den havde også foretaget andre rettelser, så beløbet blev 10 mio. Euro i stedet for de 320 mio. Euro.

Kommissionens nye beregning blev i første omgang afvist af medlemslandene, da man ikke ville acceptere Kommissionens fremgangsmåde, men da det svenske EU-formandskab i november fremlagde et nyt forslag på de 320 mio. Euro endte det alligevel med at blive afvist. Forklaringen er, at EU's landbrugsbudget for 2010 er tømt, og en udbetaling af de 320 mio. Euro ville derfor kræve en ekstra indbetaling fra medlemslandene. Det fik tilstrækkelig mange lande til tænke på deres egen pengepung frem for EF-rettens ord, og forslaget blev derfor stemt ned.

Der strider i den grad mod retssikkerheden, at EU-Kommissionen og efterfølgende medlemslandene ikke følger en afgørelse fra EF-retten. Pengene er indbetalt fra os, og det kan ikke være rimeligt, at man så tyr til alle mulige krumspring for at undgå at følge domstolens afgørelse, blot fordi man i mellemtiden har brugt pengene på noget andet. Det er en bekvem fremgangsmåde, men det holder ikke i et retssamfund! Det skal her bemærkes, at den danske Fødevareminister under hele forløbet har støttet, at man skal følge EF-rettens afgørelse og dermed en udbetaling på det fulde beløb på 320 mio. Euro.

Vi har dog fortsat et håb, idet sukkerindustrien i EU har mulighed for at genoptage sagen ved EF-retten – det er endnu ikke afgjort. Men uanset om de gør det, så vil der sandsynligvis gå flere år, inden der foreligger en afgørelse.

Nu og her har vi så opgaven med at få udbetalt de 1,2 mio. kr til dyrkerne fra 2002 til 2005, og det er lidt af en udfordring! Det kræver dels en genberegning af alle leverede mængder de pågældende år, hvilket i sig selv er en omfattende proces. Dernæst udestår en endnu større udfordring i forhold til at få udbetalt pengene til de daværende dyrkere. Fra 2002 til i dag er antallet af dyrkere reduceret fra 5.814 til 1.596, og ud af de nuværende dyrkere er der tilmed nye, som ikke var dyrkere dengang.

Udbetalingen til alle, som fortsat er aktive dyrkere, kan klares på rimelig normal vis, hvilket vi forventer vil ske ved slutfregningen til november. Det helt store problem opstår med de tidligere ca. 4.500 dyrkere, som ikke længere er i systemet hos Nordic Sugar. Man kan godt beregne beløbet til dem, men nogle er ophørt som landmænd, flyttet og døde i mellemtiden.

Det er således en tung administrativ opgave, hvilket også skal ses i forhold til, at det i kun drejer sig om ca. 300 kr for en gennemsnitsdyrker i 2002 med en kontrakt på ca. 80 tons polsukker. Vi er aktuelt ved at drøfte med direktoratet, FødevarerErhverv, hvordan vi kan løse opgaven på en retfærdig men også overkommelig måde. Når vi sammen med direktoratet har fået fastlagt fremgangsmåden, informerer vi nærmere om det, hvilket vil ske i Sukkerroe-Nyt og på vores hjemmeside:

www.danskesukkerroedyrkere.dk.

7. Kontraktbørsen og handel med kontrakter

I 2009 kørte vi på ny Kontraktbørsen for handel med sukkerkontrakter. Vi afviklede Børsen i august måned, så alle i god tid kan planlægge og disponere sine arealer forud for den kommende sæson, og det er tanken, at vi tilsvarende kører Børsen til august 2010. Kontraktbørsen er en nem og enkel måde at handle på, og nu hvor alle dyrkere er skriftet over til at være E-dyrkere, kan alle benytte Børsen direkte hjemme fra sin egen PC. Der vil fortsat også være mulighed for at handle sukkerkontrakter mand og mand imellem frem til den 15. januar, og man har således frit valg, om man ønsker at benytte det ene eller andet system.

På Kontraktbørsen i august 2009 blev der kun omsat en beskedent mængde på 481 tons polsukker mellem 6 sælgere og 11 købere. Ligevægtsprisen blev 501 kr pr. ton, hvilket er en markant stigning fra august 2008, hvor prisen var 3 kr pr. ton. Det afspejler fint ændringen på markedet, hvor roepriisen i 2009 er steget, mens prisen på korn samtidig er faldet markant.

I alt var der 117 bydere på Børsen, men de sidste 100 bydere har således ikke fået handlet, idet det enten er købere, som har givet et købsbud under de 501 kr, eller sælgere, som har givet et salgsbud over 501 kr.

Det koster noget i administration at køre Børsen, idet vi betaler virksomheden Partisia for programmering og kørsel af Børsen. Vi deler denne udgift med Nordic Sugar. Selvom det store ryk i strukturudviklingen indenfor vores dyrkerkreds nu ser ud til at være overstået efter sukkerreformen, og antallet af handler er faldet markant, så mener jeg fortsat, at pengene til Børsen er givet godt ud. Børsen udgør en nem og simpel måde at handle på uden selv at skulle ud at bruge tid og penge på at finde en køber eller sælger. Desuden giver Børsen automatisk en ligevægtspris, som viser, hvad markedsprisen er på sukkerkontrakter. Det er en oplysning, som er meget vanskelig at finde frem til på anden vis!

8. EU's markedsordning for sukker

Selvom EU's sukkerreform fra 2006 kun lige er blevet implementeret fuldt ud med det sidste prisfald og kvotereduktion i 2009, så har vi allerede rettet blikket mod tiden efter 2014, hvor den nuværende sukkerordning udløber. EU-kommissionen har påbegyndt arbejdet med den fremtidige markedsordning og har herunder efterlyst input fra branchen. I CIBE-regi har vi også indledt arbejdet, hvor det er målet at formulere en fælles holdning til fremtiden. Hvorvidt det er muligt at nå til fuld enighed, er svært at sige på nuværende tidspunkt, men vi har haft en god og positiv start på arbejdet.

Det er også for tidligt at sige, hvor pilen peger hen for EU's sukkerordning. EU's landbrugspolitik har hidtil kun bevæget sig i én retning – mod større liberalisering, men det ser dog ud til, at der nu blæser lidt andre vinde. Mange af EU's medlemslande har sat bremsen i overfor en fortsat ukritisk liberalisering. Vi har i dag en rimelig velfungerende sukkerordning, som er baseret på kvoter, en mindstepris på roerne, en referencepris på sukkeret og regulering af handlen med omverdenen. Vi har netop været igennem en voldsom ændring af vilkårene med EU's sukkerreform i 2006, som har ført til lukning af sukkerproduktionen i 5 EU-lande og en drastisk reduktion af produktionen i flere af de fortsættende lande. Reformen har desuden medført en prisreduktion på 40 % på sukkerroerne og en næsten tilsvarende reduktion i sukkerprisen. Reformen har samtidig medført, at EU er gået fra at være eksportør til at være verdens næststørste importør af sukker. Jeg kan i den forbindelse også nævne, at EU-Kommissionen, som en del af sukkerreformen, så sent som i januar dette år har truffet beslutning om, at der ikke er behov for en yderligere kvotereduktion. Der er nu balance mellem udbud og efterspørgsel på EU's sukkermarked, og den gennemførte Restruktureringsordning har således virket efter hensigten – her blev EU's samlede sukkerkvote reduceret med 5,8 mio. tons.

Resultatet i Danmark blev som bekendt, at vi afgav ca. 19 % af vores kvote, men når vi medregner vores køb af ekstra kvote i 2007, blev nettoeffekten kun en reduktion på 11,5 % i forhold til vores kvote fra før reformen i 2006. Her tør jeg godt konkludere, at udviklingen har vist, at vi traf den rigtige beslutning i 2007, da vi her fra dansk side besluttede at udnytte muligheden for at købe ekstra kvote fra EU. Selvom vi fra dyrkerside også skulle bidrage til at betale købet, så har det klart vist sig at være den rigtige beslutning, vi traf, og en god forretning.

Reformen har vist, at det fortsat er nødvendigt med en velfungerende markedsordning, som yder en vis beskyttelse af vores produktion. Vi er underlagt mange krav til miljø, arbejdsvilkår m.v., og selvom situationen er speciel netop nu med den aktuelle høje verdensmarkedspris, så kan EU normalt ikke konkurrere på et frit verdensmarked. Det er derfor vigtigt, at vi også efter 2014 har de nødvendige instrumenter til rådighed til beskyttelse af vores sukkerproduktion i EU. Der bliver dog sikkert tale om justeringer i forhold til i dag, og vi må bl.a. forvente, at der bliver fokus på sukkerkvoterne, da kvoter generelt har været under pres i EU's landbrugspolitik – som vi bl.a. har set på mælkeområdet. Arbejdet går dog ikke alene ud på at forsvare vores nuværende ordning mod en liberalisering – vi skal også have forbedringer. Bl.a. skal vi have afskaffet den nuværende produktionsafgift på 12 Euro pr. ton sukker. Sukker er det eneste produkt, som er pålagt en direkte afgift, der alene har til formål at give en indtægt til EU's landbrugsbudget. Det er helt urimeligt og uforståeligt. Det er derfor et af de klare mål at få afgiften fjernet, som reducerer vores roepris med tæt på 7 kr pr. ton.

9. CIBE

På den europæiske front er CIBE, som er foreningen for alle roedyrkere i Europa, i gang med arbejdet med den fremtidige sukkerordning i EU. Alle sukkerproducerende lande i EU er medlemmer sammen med Schweiz og Tyrkiet. Herudover har vi af konkrete sager bl.a. arbejdet med at få afskaffet den tidligere nævnte afgift på 12

Euro pr. ton sukker. Det lykkedes desværre ikke i denne omgang, da det stort set er umuligt at røre ved den politiske aftale, der ligger bag EU's sukkerreform fra 2006. På det seneste har vi arbejdet ihærdigt med at få Kommissionen til at tillade en øget eksport af overskudssukker, hvilket bar frugt i slutningen af januar, hvor der blev åbnet for eksport af yderligere 500.000 tons sukker ud over de 1,4 mio. tons, som WTO-aftalen tillader. Ud over de aktuelle politiske sager drøfter vi i CIBE også mere tekniske sager, som f.eks. prøvevask, priser og vilkår i Brancheaftalen samt bioethanol. Herudover indsamler CIBE en masse vigtig statistik, og sidst men ikke mindst har vi gennem CIBE en god og tæt kontakt med de andre dyrkere, hvilket giver mange gode drøftelser og udveksling af information. CIBE er således et særdeles vigtigt internationalt omdrejningspunkt, som vi har stor nytte af.

CIBE flyttede for 1½ år siden fra Paris til Bruxelles, og kontoret har i dag et team på 4 medarbejder, som udfører et flot stykke arbejde. Fra placeringen i Bruxelles har CIBE også en meget lettere adgang til det politiske liv i Bruxelles, og de kan naturligvis tale med en meget større vægt, når de repræsenterer samtlige roedyrkere i EU, frem for at vi henvendte os som enkeltland.

10. CIBE-kongres i København

CIBE har spillet en særlig rolle i vores eget arbejde i 2009, idet Danske Sukkerroedyrkere i fire dage fra den 16. til 19. juni 2009 var vært for den 42. CIBE-kongres. Kongressen blev afholdt i København på Hotel Scandic, hvor der var møde de første tre dage, mens der på den sidste dag er arrangeret forskellige ekskursioner for deltagerne til bl.a. landbrug og NBR.

CIBE-kongressen går på skift mellem medlemslandene og afholdes nu hvert 3. år. Sidste gang Danmark havde værtskabet var tilbage i 1978, og det var derfor på ny blevet Danmarks tur her i 2009. Det blev en god og vellykket kongres med deltagelse af 300 delegerede, gæster og indlægsholdere fra de sukkerproducerende lande i Europa m.v. Herudover deltog også lidt over 100 ledsagere, som tog del i nogle sideløbende ekskursioner rundt i København og Nordsjælland. Den afsluttende middag blev afholdt i Øksnehallen i København, hvor deltagerne blev modtaget af Tivoligården og en grøn løber flankeret af roer – det er uden tvivl første gang, at der har vokset sukkerroer mellem brostenene på Vesterbro i København.

Der er tale om et omfattende arrangement, som en lille forening som Danske Sukkerroedyrkere ville have haft mere end vanskeligt ved at løfte økonomisk uden bidrag fra sponsorer. Deltagergebyret fra deltagerne dækker kun delvist udgifterne, idet CIBE ønsker at holde gebyret nede på et niveau, som giver så mange som muligt en mulighed for at deltage. En udfordring som er blevet endnu større efter EU's sukkerreform. Der skal derfor lyde en stor tak for opbakningen fra vore sponsorer: Nordic Sugar, Maribo Seed, Danske Markets, Syngenta, KWS, Strube og Nordea Fonden. Også en stor tak til Københavns Kommune, som uden beregning havde inviteret alle deltagerne til en åbningsreception på Københavns Rådhus, hvor de efter en flot velkomst bl.a. serverede de berømte rådhuspandekager.

11. Verdensorganisationen af Roe- og Rørdrkere

På den internationale front er vi også fortsat aktive i Verdensorganisationen af Roe- og Rørdrkere. I 2009 blev det planlagte bestyrelsesmøde i Mexico desværre aflyst pga. H5N1-influenzaen, som jo tog sit udspring i Mexico. I dag har vi næsten glemt det, men tilbage i foråret 2009 gav det anledning til stor usikkerhed og de helt store overskrifter i medierne, så man valgte derfor at aflyse mødet.

Bortset fra dette uheldige sammenbrud, så forløber arbejdet i Verdensorganisationen godt. Der er en positiv økonomi og en stabil medlemskreds bestående af ca. 30 lande fra hele verden. Efter det aflyste møde i Mexico valgte man at afholde en udvidet udgave af vores møde i London i november, der finder sted i forbindelse med det årlige seminar i den Internationale Sukkerorganisation (ISO). Det er altid interessant at deltage, og man får mange gode kontakter og informationer med hjem i bagagen.

12. Nordic Beet Research - NBR

Siden starten af 2008 er vores forsøgsarbejde med sukkerroer foregået i det fælles dansk-svenske Nordic Beet Research – NBR. Hovedkontoret er som bekendt på Sofiehøj i Holeby, men herudover udføres der forsøg, og der er medarbejdere ansat i både Danmark og Sverige.

I 2009 er der skete store ændringer på Sofiehøj, som har fået ny ejer. Indtil da har stedet været ejet af vores eget Fondet for Forsøg med Sukkerroedyrkning, som gennem alle årene har stået bag forsøgsarbejdet i Danmark. Efter dannelsen af NBR er fondet fortsat uændret som den danske platform for det fælles dansk-svenske forsøgsarbejde, og Fondet for Forsøg med Sukkerroedyrkning var som nævnt også ejer af Sofiehøj indtil 2009, hvor stedet blev overtaget af Abed Fonden

Aftalen indebar, at Abed Fonden købte ejendommen Sofiehøj, hvorefter såvel Nordic Seed som Fondet for Forsøg med Sukkerroedyrkning nu lejer sig ind på Sofiehøj.

Baggrunden er, at Fondet for Forsøg med Sukkerroedyrkning, Nordic Seed A/S og Abed Fonden siden dannelsen af Nordic Seed A/S i 2008 har arbejdet på at skabe et aftalegrundlag for et konstruktivt samarbejde i Holeby.

Målet har været gennem en forøgelse af forædlings- og forsøgsaktiviteter på stedet, at skabe en bredere platform for innovative arbejdspladser samt at opbygge og drage fordele af de forskellige synergier som et fælles miljø og samarbejde i det praktiske forsøgsarbejde kan give. Det er i praksis sket ved, at de tre parter har indgået aftaler omkring en fælles udnyttelse af de administrative og forsøgsmæssige faciliteter i form af bygninger og jordarealer på Sofiehøj. Herudover har der også i længere tid været et samarbejde med DL-Sydhavsørerne på Sofiehøj.

Inden vi kom så langt, havde vi naturligvis nogle overvejelser om, hvordan vi kunne etablere et sådant samarbejde, og vi havde med i overvejelserne, om vi fortsat skulle blive stående som delvis ejer af stedet sammen med Nordic Seed eller Abed Fonden, men den tanke gik vi hurtigt væk fra. Det stod klart, at der skulle foretages en del investeringer på stedet i form af tilbygninger, renovering m.v., og det ville blive

besværligt og administrativt tungt, hvis vi var flere ejere, der skulle være fælles om alle beslutninger og dele omkostninger i et retfærdigt forhold. Vi valgte derfor et rent snit, hvor vi solgte hele stedet til Abed Fonden, og vi lejer os i dag ind på stedet til en fastlagt pris. Herved har vi en klar og enkel snitflade, som er administrativ langt enklere.

Alle som har været på stedet i løbet af 2009 har kunnet se, at der er sket mange ting, og vi er nu stort set på plads med de nye fysiske rammer, og det nye samarbejde på stedet forløber også godt.

Der har været tale om en lang og tung proces, og det er bestemt ikke blevet lettere af, at vi som sælger er registreret som et fond. Vi har derfor endnu engang trukket meget store vekslere på NBR's formand Vagn Juszczyk samt forsøgschef Jens Nyholm Thomsen, der har haft mere end rigeligt at se til i forbindelse med salget. Der skal derfor lyde en stor tak til de to samt det øvrige personale på Sofiehøj for den store indsats, der er ydet, og for den fleksibilitet man har udvist, selvom meget af kontoret har været pakket ned i flyttekasser i adskillige måneder. Tak for indsatsen med det ekstra arbejde og tålmodigheden med de besværlige forhold!

Til slut under omtalen af NBR vil jeg nævne, at da vi i 2007 indgik i aftalen med vore svenske kollegaer og Nordic Sugar om NBR, blev det aftalt, at der efter 2009 ikke længere skulle afsættes midler til at udsende en trykt beretning fra NBR til alle dyrkere. Fra Danske Sukkerroedyrkere har vi dog hele tiden haft den overbevisning, at det store arbejde i NBR også skal formidles ud til alle dyrkere. Her finder vi fortsat, at en trykt beretning på papir er det bedste i forhold til kun at have beretningen liggende på nettet. Vi har derfor besluttet, som I også kan se af budgettet, at vi her fra foreningen fremover finansierer trykningen og udsendelsen af beretningen til alle danske dyrkere. I skulle alle gerne have modtaget beretningen for 2009 sammen med Sukkerroe-Nyt for en uge siden!

13. Sukkerroefgiftsfonden

Vores bidrag fra roedykerne til NBR ydes fortsat gennem Sukkerroefgiftsfonden. Fonden er en selvstændig enhed med en selvstændig bestyrelse, hvor vi fra Danske Sukkerroedyrkere har to ud af seks pladser.

Sukkerroefgiftsfonden modtager årligt et tilskud fra Promilleafgiftsfonden, som uddeler tilbageførte pesticidafgifter. I 2009 fik vi 700.000 kr i tilskud, mens tilskuddet i 2010 er sat ned til 650.000 kr, da der er færre midler til uddeling fra Promilleafgiftsfonden. Det skyldes i øvrigt også Grøn Vækst, som nu beslaglægger en større del af pesticidafgifterne, så en mindre andel af afgifterne tilbageføres direkte til landbruget

Udover tilskuddet fra Promilleafgiftsfonden opkræver Sukkerroefgiftsfonden 60 øre pr. ton roer. Tilskuddet fra Promilleafgiftsfonden samt produktionsafgiften finansierer roedykernes bidrag til NBR på 1,9 mio. kr.

På slutafregningen sidste november for 2008 fremgik det, at der blev opkrævet to gange 60 øre for henholdsvis 2008 og 2009. Det skyldes, at opkrævningen fra at være bagudrettet nu opkræves fremadrettet. Dette er af hensyn til tilskudsmodtage-

ren, som tidligere fik pengene længe efter, at det pågældende regnskabsår var afsluttet. Med ændringen af opkrævningsmønsteret har vi nu løst dette problem, og på næste slutafregning til november for 2009-kampagenen, kan man se, at der her på ny kun opkræves én gang 60 øre, som indgår i 2010-regnskabet.

14. Nordic Sugar og Nordzucker

Umiddelbart efter vores generalforsamling sidste år faldt Nordzuckers køb af Danisco Sugar endeligt på plads hos konkurrencemyndighederne. Danisco Sugar skiftede navn til Nordic Sugar, og da virksomheden fortsat køres som et selvstændigt ledet datterselskab fra København, har vi fra dyrkerside ikke mærket nævneværdige ændringer i dagligdagen.

Nordic Sugars ledelse i København består i stor udstrækning også uændret af de samme folk, hvor tidligere landbrugsdirektør Thomas B. Olsen, som var en af vore primære kontaktpersoner før salget, blev udnævnt til ny administrerende direktør for Nordic Sugar. Vores traditionelt gode samarbejde er ligeledes fortsat uændret, hvilket er et vigtigt grundlag for den fortsatte udvikling af roe- og sukkerproduktionen i Danmark. Selvom vi naturligvis kan være uenige om priser og andre vilkår, så er vi i sidste ende afhængige af hinanden, og et godt og konstruktivt samarbejde er nu engang det bedste grundlag for en frugtbar løsning.

Hvis vi retter blikket et trin højere mod vore nye ejere; Nordzucker, så er det desværre slut med de positive ord. Da Nordzucker gennemførte købet i sommeren 2008 tilbød de os et medejerskab på op til 49 % af Nordic Sugar. Desværre kan vi nu konstatere, at de ikke har levet op til deres løfte, hvilket vi naturligvis er meget skuffede og uforstående overfor. Det stod klart i sidste uge, hvor Nordzucker meddelte os, at de ikke ønsker at forsætte forhandlingerne.

Siden overtagelsen har vi i bestyrelsen brugt meget tid og mange kræfter på møder og forhandlinger med Nordzucker om et eventuelt medejerskab. Hertil kommer udgifter til rådgivere. Det var Nordzucker selv, som både før og efter købet i 2008 inviterede os til at være medejere, men da det kom til stykket, har de hverken udvist det fornødne engagement eller vilje til at følge op på de flotte ord og løfter. Det er vi som sagt dybt skuffede og uforstående overfor, da vi føler, at et medejerskab og dermed et tættere bånd mellem dyrkerne og virksomheden ville have været til fælles gavn for begge parter.

Vi har i forhandlingerne naturligvis stillet nogle krav, som vi skulle have opfyldt for at blive medejere, men jeg mener bestemt ikke, at vi har stillet urimelige eller ublu krav. Jeg føler således på ingen måde, at vi har været årsagen til resultatet – tværtimod! Vi har gennem hele processen været den drivende kraft, som har skubbet på for at få møder i kalenderen og løsningsmodeller på bordet. Nordzucker derimod har, udover en meget langsommelig arbejdsgang, i stor grad kun gjort brug af den røde pen til overstregning af vore forslag, mens konstruktive og helhjertede input fra deres hånd har været en mangelvare.

Jeg er klar over, at det er hårde ord, men vi er i bestyrelsen helt enige om, at det er på sin plads her at give udtryk for, hvordan tingene er forløbet. Vi er dybt skuffede over forløbet og udfaldet, hvilket vi ikke vil lægge skjul på!

Man kan så spørge, om vi har fortsat denne proces for længe – om vi skulle have set skriften på væggen og stoppet arbejdet tidligere, men det mener vi ikke, vi skulle have gjort. Først og fremmest trak processen ud i foråret 2009, da Nordzucker havde brug for alle deres kræfter på at få købet helt på plads, hvilket vi havde forståelse for. Dernæst har vi været indstillet på at fortsætte forhandlinger så længe, der var en mulighed for et resultat. Vi ville være sikre på, at alle muligheder var udtømte, før vi sagde stop. Intet skulle stå uprøvet tilbage. Jeg kan herunder bl.a. nævne, at vi indenfor den seneste uge bl.a. har rettet en sidste direkte henvendelse til formanden for de tyske dyrkeres holdingselskab og hermed ejerne – de tyske dyrkere – uden resultat.

Som nævnt har vi undervejs naturligvis stillet nogle krav, som vi skulle have opfyldt, for at vi i bestyrelsen kunne stå frem her og anbefale jer, dyrkere, at investere i Nordic Sugar.

- Vi skulle have et afkast på investeringen, hvilket naturligvis skulle stå i forhold til det økonomiske resultat i Nordic Sugar. Da vi i givet fald skulle have haft pengene op af lommen nu og her, har vi behov for udbetaling af dividende. Vi er således i en anden situation end de tyske dyrkere, som bedre kan lade pengene stå i andelsvirksomheden til investeringer m.v. Vi ser det også sådan, at vores investering ville afløse en del af det lån og dermed renteudgifter, som Nordzucker har optaget for at finansiere købet. Herved burde der også være mulighed for at give en vis aflønning af vores investering. Da der ville være tale om en ikke-omsættelig aktie, kunne vi heller ikke få et afkast ud via en værdistigning.
- Vi har også stillet krav om indflydelse, men her har vi naturligvis afpasset vores krav i forhold til, at vi sandsynligvis kun ville kunne nå op på en investering, som ville give en meget begrænset ejerandel.
- Vi har holdt Nordzucker op på, at vores investering skulle ske til samme pris, som de har betalt for Nordic Sugar. Det indgik i deres løfte. Herunder har vi naturligvis bedt om den nødvendige information, så vore rådgivere kunne udarbejde et troværdigt udbudsmateriale.
- Da vores investering skulle ske i Nordic Sugar, og ikke moderselskabet Nordzucker, har det naturligvis også været vigtigt for os, at værdierne og kunderne forbliver i Nordic Sugar, så det økonomiske resultat i Nordic Sugar også afspejler prisen, som vi måtte betale for vores investering.

Vi finder, at der har været tale om rimelige krav, men især kravet om en aftale om en model for udbetaling af dividende – forudsat at der var overskud i Nordic Sugar – kunne Nordzucker ikke imødekomme. Vi ser derfor ikke noget godt argument for, hvorfor I, dyrkere, skulle foretage en investering i Nordic Sugar. Selvom Nordzucker selv indbød os til at investere og blive medejere i Nordic Sugar, har de således ikke

været klar til at tilbyde os nogle investeringsvilkår, som har kunnet omsætte deres flotte ord til et reelt tilbud!

Alt i alt er vi således nu ved at afslutte et travlt kapitel, som blev indledt, da Danisco satte deres sukkeraktiviteter til salg på deres generalforsamling i august 2007. Det har været en hektisk og interessant proces, hvor vi i første omgang undersøgte muligheden for på en eller anden vis at være med i købet af Danisco Sugar. I anden omgang har vi så arbejdet på Nordzuckers tilbud om medejerskab. Ingen af delene har ført til et resultat, men jeg er meget tilfreds med, at vi valgte at gå ind i arbejdet og undersøge alle muligheder til bunds. Det ville have været ærgerligt, hvis vi havde mistet en mulighed for at opnå ejerskab og indflydelse, fordi vi valgte at læne os tilbage og betragte det hele fra sidelinjen. Jeg tør godt konkludere nu, at vi har prøvet alt, men muligheden var der ikke for at komme på måltavlen.

Deltagelsen i hele denne proces har kostet foreningen en del penge, da det er nødvendigt at tilknytte nogle gode rådgivere, som har kendskab til denne verden, som ligger udenfor vores normale dagsorden her i foreningen. Her har vi allieret os med vores advokat Robin Philip fra advokatfirmaet Bruun & Hjejle samt Danske Markets med Henning Aasmul-Olsen i spidsen. De har begge ydet en fremragende og utrættelig indsats, som de skal have stor tak for. Det er bestemt ikke deres skyld, at vi ikke nåede i mål!

Selvom vi har haft udgifter på ca. 4,5 mio. kr, så har anstrengelserne dog langtfra været forgæves. Ud over viden og indsigt fik vi i sommeren 2008 også forhandlet os frem til et investeringsbeløb fra Danisco på 84 mio. kr, hvoraf langt hovedparten fortsat står på vores konto. Desuden havde vi også forhandlingerne om en højere roepris i sommeren 2008, hvilket naturligvis ikke har noget at gøre med salget af Danisco Sugar, men vi kan dog ikke helt afvise, at der var en afledet effekt. Resultatet blev som bekendt en ekstra roepris på 17,3 %, svarende til ca. 2.500 kr pr. ha. Omregnet giver det næsten 100 mio. kr i ekstra roeafregning pr. år i de to år. Totalt nærmer vi så små 300 mio. kr, som er kommet ind på vores konto i perioden, hvor hele dette arbejde har stået på!

15. Foreningen

2009 blev også året hvor landbrugets store organisationer fusionerede til én enhed under navnet Landbrug & Fødevarer. For Danske Sukkerroedyrkere har det betydet, at vores tidligere sæde i Landbrugsraadets bestyrelse nu er skiftet ud med en plads i Dansk Planteproduktion. Desuden deltager vi på møderne i Landbrug & Fødevarers primærbestyrelse, når sukker er på dagsordenen. Vi havde gerne set, at vi havde fået en fast plads i primærbestyrelsen, men de pladser var der andre, som syntes, de skulle sidde på.

Bortset fra det, er der ikke tvivl om, at fusionen var et fornuftigt træk for det danske landbrug, hvor kræfterne nu er samlet i én stærk organisation. Og vi har i Danske Sukkerroedyrkere fastholdt vores medlemskab af Landbrug & Fødevarer, ligesom vi tidligere var medlem af Landbrugsrådet. Som følge af ændringerne krævede vi en reduktion i vores medlemskontingent, og her fra 2010 er vores kontingent halveret i forhold til tidligere, hvilket også fremgår af vores budget.

Vi står således fortsat som en fuldt ud selvstændig forening, og vi har på intet tidspunkt undervejs i fusionsprocessen været i tvivl om, at sukkerroedyrkernes sag fortsat tjenes bedst gennem vores nuværende uafhængige forening. Her kan vi koncentrere os om én ting og bruge alle vore kræfter til gavn for et bestemt område – nemlig sukkerroerne. Der vil heller ikke være noget at spare på økonomien ved yderligere ændringer. Vi har i forvejen vores sekretariat placeret i Landbrug & Fødevarer (tidligere Landbrugsrådet), hvor vi igennem mange år har betalt en pris svarende til omkostningerne – det vil vi uanset hvad også skulle gøre fremover.

Som nævnt har vi nu plads i Dansk Planterproduktion, som blev oprettet efter fusionen til Landbrug & Fødevarer. Det er en positiv nyskabelse, hvor vi arbejder for at styrke plantesiden, og i det første halve år af udvalgets levetid, har dagsordenen i høj grad været præget af Grøn Vækst, som jeg allerede har været inde på. Vi har længe savnet et stærkt forum for planteavlere, og med skabelsen af Dansk Plante-produktion har vi nu fået et godt afsæt for det. Vi er via vores formand Torben Hansen placeret i primærbestyrelsen i Landbrug & Fødevarer, og vi må nu holde ham til ilden, så sukkerroerne og den øvrige planteavl bliver hørt.

Her under omtalen af vores forening vil jeg også pege på, at vi nu sætter vores kontingent ned fra 1,50 kr til 1,00 kr pr. ton roer. Herved er vi tilbage på samme sats som i 2008.

Det står i modsætning til sidste år, hvor vi var nødt til at hæve kontingentet. Forhøjelsen sidste år skyldes dels en konstant faldende roemængde, så vores opkrævningsgrundlag er reduceret over årene, dels et større aktivitetsniveau og højere udgifter på nogle områder.

Når det nu i 2010 er muligt for os at reducere kontingent igen, så skyldes det hovedsagligt, at vi budgetterer med en renteindtægt på 600.000 kr på vores indestående i banken. Renterne stammer fra de oprindeligt ca. 84 mio. kr, som vi fik udbetalt fra Danisco i foråret 2009. Vi fik de ca. 84 mio. kr til brug for investering i sukkervirksomheden ved salget af Danisco Sugar – det var en del af aftalen tilbage fra juli 2008, hvor vi desuden også fik aftalt stigningen i roeprisen på 17,3 %.

Hvis vi ikke har de 80 mio. kr til rådighed i kassen i 2011 og dermed et mindre renteafkast, så kan det til den tid måske blive nødvendigt at hæve kontingentet lidt igen, men for 2010 har vi balance i budgettet, selvom vi reducerer kontingentet til 1,00 kr. Da vi ikke har noget ønske om at opsamle yderligere formue i foreningen, har vi derfor besluttet at reducere kontingentet, hvilket jeg går ud fra, man kan acceptere her i forsamlingen!

16. Afslutning

Her ved afslutningen af beretningen håber jeg, I har fået svar på en del af de spørgsmål, der har samlet sig igennem året. Vi prøver hele tiden at give informationer til jer enten via Sukkerroe-Nyt eller via hjemmesiden, men den direkte dialog her på generalforsamlingen er vigtig for bestyrelsen i det videre arbejde.

Vi skal som nævnt tidligere lave en ny Brancheaftale, så det er tiden at komme med input til dette arbejde. I er velkomne til at henvende jer til alle i bestyrelsen med forslag og idéer til den nye Brancheaftale. I bestyrelsen er vi også meget optaget af, hvordan vi kan udnytte de muligheder, der forhåbentlig åbner sig for at producere biomasse eller biogas af vores produkter. Vi ser os gerne som totalleverandører af råvarer og energi til sukkerfabrikkerne i fremtiden. Vi har givet fabrikkerne et tilbud om levering af halm i stor målestok til afløsning af kul og olie.

Inden jeg slutter, vil jeg gerne takke alle medlemmer for jeres engagement. Der er leveret gode resultater, som ikke kun vi er glade for, men også Nordic Sugar samt alle vores pengeinstitutter. Tak til Nordic Sugar for samarbejdet. Vi har i fællesskab løst de opgaver, der har været, for at vi som ligeværdige parter også kan skabe en fremtid for både Nordic Sugar og roedyrkerne. Vi glæder os til at høre Thomas B. Olsens indlæg i eftermiddag om Nordzucker og Nordic Sugar.

Også tak til hele bestyrelsen og sekretærer. Vi har prøvet meget i årets løb – lige fra gode aftaler til store skuffelser, men vi står sammen og finder løsninger til fælles gavn. Tak for det!